

НАУКОВО-ПРАКТИЧНА ПЛАТФОРМА 1
«МІЖНАРОДНЕ ПАРТНЕРСТВО ТА КОМУНІКАЦІЇ В СУЧАСНОМУ
ГЛОБАЛІЗОВАНОМУ СВІТІ»

SCIENTIFIC AND PRACTICAL PLATFORM 1
«INTERNATIONAL PARTNERSHIP AND COMMUNICATIONS IN THE MODERN GLOBALIZED
WORLD»

Наталія Глух,

*викладач кафедри фінансового контролю та аудиту
Західноукраїнського національного університету (Україна)*

КОМУНІКАЦІЇ ЯК ВАЖЛИВА СКЛАДОВА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ
АУДИТОРСЬКИХ ПОСЛУГ

Ключовою ознакою сучасного розвитку української економіки є її функціонування в умовах воєнного стану та орієнтації на євроінтеграцію, тому аудит відіграє все більшу роль, оскільки є важливим фактором забезпечення незалежного механізму контролю. Як в умовах сьогодення, так і в майбутньому післявоєнному періоді, в процесі адаптації та відродження української економіки аудит є інструментом забезпечення достовірного розкриття інформації для компаній. Тому постає питання про підвищення вимог до якості аудиторських послуг. Конкретного трактування поняття «якість аудиторських послуг» немає, проте досить часто використання цього терміну в дискусіях між зацікавленими сторонами, а також у працях науковців, розробників стандартів й представників аудиторських фірм вказує на актуальність даного питання.

Значна кількість користувачів фінансової звітності сприймають відсутність незалежної думки аудитора як показник щодо достовірності поданої в звітності інформації. На вагомість такого показника впливає сукупність факторів, включаючи репутацію аудиторської фірми та припущення щодо ефективності проведення нею аудиту. Важливим інструментом підвищення якості аудиту за рахунок формування уніфікованих підходів до процесу аудиту є Міжнародні

стандарти аудиту (далі – МСА), де підкреслено вагомість комунікативних зв'язків між аудитором та управлінським персоналом різних рівнів. Також МСА зобов'язують аудиторів повідомляти та обговорювати з управлінським персоналом виявлену під час проведення аудиту фінансової звітності інформацію, якщо вона є важливою та стосується у тому числі найвищої ланки керівництва при здійсненні ними нагляду за фінансовою звітністю та висвітленням інформації.

Так, у параграфі А31 МСА 220 «Управління якістю аудиту фінансової звітності» зазначається, що «комунікація - це засіб, за допомогою якого команда із завдання своєчасно ділиться відповідною інформацією відповідно до вимог цього МСА, тим самим сприяючи досягненню якості завдання з аудиту» [1]. В літературі існує значна кількість думок вчених щодо пояснення поняття «комунікація», залежно від підходу до його трактування.

Так, Е. Джонс, Б. Уотсон, Дж. Гарднер пропонують таке визначення комунікацій: «Спочатку цей феномен розумівся як засіб, за допомогою якого індивідуальна активність членів організації координується і дозволяє досягти організаційних цілей. Потім було визначення комунікації як центрального процесу в організації. Новітнє розуміння комунікації знаходить відображення у її трактуванні як підстави створення організації. Організації постійно адаптуються до економічних умов, що змінюються, перебудовуючи свої структури, що відбивається і на процесах комунікації: вони одночасно і йдуть за новітніми організаційними структурами, і сприяють їх створенню» [4].

Р. Дафт трактує комунікації як «процес, за допомогою якого двоє або більше осіб обмінюються зрозумілою інформацією, як правило, з метою мотивування або впливу на поведінку» [2, с.473].

На рис. 1 відображено між ким може відбуватися комунікація в процесі проведення аудиторської перевірки згідно МСА 220 «Управління якістю аудиту фінансової звітності».

Рис. 1. Комунікація в процесі проведення аудиторської перевірки

Примітка: розроблено на основі джерела [1]

Для того, щоб досягти ефективної комунікації аудитору потрібно використувати найбільш придатний метод обміну інформацією. МСА зазначається, що повідомлення необхідної інформації, як зі сторони аудитора, так і управлінського персоналу а також тих, кому надано найвищі повноваження, може здійснюватись в двох формах:

- письмово (у вигляді структурованих презентацій або письмових звітів);
- усно (шляхом обговорення).

«Усна форма повідомлення інформації потребує від аудитора задокументувати обговорення значущих питань з управлінським персоналом та тими, кого наділено найвищими повноваженнями, включно з характером обговорених значущих питань та коли і з ким проводилося таке обговорення»[3].

Аудитор повинен систематично інформувати управлінський персонал про всі аспекти аудиту, які можуть впливати на важливі процеси діяльності.

Управлінський персонал також повинен забезпечувати аудитора необхідною інформацією, що є складовою частиною аудиторських доказів. З метою уникнення непорозумінь перед початком проведення аудиторських процедур рекомендується обумовити чітко визначення інформації, яка буде передаватися та отримуватися від управлінського персоналу. Розробка стандартних зразків повідомлень та аудиторської документації для реєстрації фактів комунікації, сприятиме систематизації процесу обміну інформацією.

МСА передбачено обов'язкову комунікацію між аудитором та управлінським персоналом включаючи тих, кого наділено найвищими повноваженнями. Такі ситуації можна поділити на 3 групи (рис. 2).

Доказова	Інформаційна	Декларативна
Спілкування з управлінським персоналом використовується аудитором як аудиторські докази	Ситуації, коли аудитор повинен повідомляти та обговорювати	Письмові запевнення управлінського персоналу, що надаються аудитору для підтвердження певних питань або додаткової підтримки інших аудиторських доказів

Рис. 2. Ситуації з необхідністю обов'язкової комунікації між аудитором та управлінським персоналом

Комунікації відіграють важливу роль в процесі проведення аудиторської перевірки. Завдяки правильно побудованому обміну інформацією між аудитором та управлінським персоналом можливо досягти більшої ефективності та якості проведених аудиторських процедур. Проте процес управління якістю в аудиторській фірмі є дещо новим та складним та потребує залучення усіх професійних та інтелектуальних ресурсів аудиторської фірми.

Список використаних джерел:

1. Міжнародний стандарт аудиту 220 «Управління якістю аудиту фінансової звітності». URL: [https://mof.gov.ua/storage/files/1_ISA_220_\(Revised\)_Final_Standard_\(Not_Formatted\)\(uk\).pdf](https://mof.gov.ua/storage/files/1_ISA_220_(Revised)_Final_Standard_(Not_Formatted)(uk).pdf)
2. Daft R. L. Management. Cengage Learning, 2010. 704 p
3. Destianne N. Do Related Party Transactions Matter to Auditors. Universitas Gadjah Mada, Indonesia. Journal of Communication, 2008, vol. 5 URL: https://foura.org/download/foura_2017/foura_028.pdf
4. Jones E., Watson B. Organizational Communication: Challenges for the New Century. Journal of Communication. December 2004. P. 722-750. URL: <https://doi.org/10.1111/j.1460-2466.2004.tb02652.x>

Алла Загородня,

*доктор педагогічних наук, професор,
головний науковий співробітник відділу історії та філософії освіти
Інституту педагогіки НАПН України (Україна)*

МОВНА АНТРОПОЛОГІЯ ЯК КЛЮЧ ДО КОМУНІКАЦІЇ У СУЧАСНОМУ СВІТІ

Антропологія – наукова дисципліна, яка вивчає людину та різні етапи людської історії. Зосереджуючись на біологічних і культурних відмінностях різних груп людей, у межах яких розрізняють людину-індивіда, людину-суб'єкта, людину-особистість, людину-людину, антропологія об'єднується рядом наукових принципів і методологічних підходів, серед яких особливим є принцип холізму, що передбачає багатоаспектний аналіз об'єктів наукового дослідження [4, с. 96]. Одним із напрямів антропології є лінгвістична або мовна антропологія - вивчення соціальної комунікації у різних суспільствах шляхом вивчення історії та зміни мов, а також взаємозв'язку мови та культури. Наскільки